नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारव्हा
(र.नं. एफ – १५६२)
द्वारा संचालित

जिजामाता कला महाविद्यालय

दारव्हा, जि. यवतमाळ
दूरध्वनी क्र. (०७२३८) २५५८६२
Email : jkmvd@rediffmail.com | Website : www.jkmvd.org

महाविद्यालयीन
वार्षिकांक

जिजाऊची लेक

२०२१–२२

अंक सोळावा

rawpixel

नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारव्हा (र.नं. एफ-१५६२)

द्वारा संचालित

जिजामाता कला महाविद्यालय

दारव्हा, जि. यवतमाळ

दूरध्वनी क्र. (०७२३८) २५५८६२

Email : jkmvd@rediffmail.com | Website : www.jkmvd.org

महाविद्यालयीन
वार्षिकांक

जिजाऊची लेक

२०२१-२२

अंक सतरावा

महाविद्यालयीन वार्षिकांक

जिजाऊची लेक

२०२१-२२

अंक सतरावा

प्रकाशक

डॉ. आश्रू पुंजाजी जाधव

प्राचार्य

मो. ९८५०८५७५०३

संपादक : वार्षिकांक समिती

डॉ.प्रा. आर.एस. गेडाम

ग्रंथपाल

मो. ९५९५९७९११९५

प्रा. पी.आर. बांडे

सहा. प्राध्यापक

समाजशास्त्र विभाग

महाविद्यालयीन वार्षिकांक

जिजाऊची लेक

२०२१-२२

अंक सतरावा

च्या निमित्ताने .....

महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक पूरक उपक्रमातील 'वार्षिकांक' हा युवा विद्यार्थ्यांसाठी आवडीचा व साहित्य गुण सादर करण्याचा हा हक्काचा उपक्रम.

शैक्षणिक सत्र २०२१-२२ या 'जिजाऊची लेक' चा सतरावा अंक आपल्यासमोर ठेवताना मला आनंद होत आहे.

ह्या अंकात मोजकेच परंतु वैविध्यपूर्ण तसेच महत्त्वाच्या विषयांवर आधारलेले लेख, विद्यार्थ्यांच्या साहित्यिक प्रयत्नांतून साकारलेल्या कविता, काही संकलने, चारोळ्या असे साहित्य अंतर्भूत केलेले आहे. त्याचा आपण आनंदाने व अधिक चौकस होऊन स्वीकार करावा.

या वार्षिकांकाला आकार देण्यास महत्त्वाची भूमिका वठविणारे आमचे संपादक मंडळ अभिनंदनास पात्र आहे.

आमचे प्रेरणास्थान, नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष मा.श्री. माणिकरावजी ठाकरे, सचिव श्रीमती माधुरीताई पोले, व्यवस्थापक श्री. अशोकराव ठाकरे, मार्गदर्शक श्री. राहुलभाऊ ठाकरे, श्री. अतुलभाऊ ठाकरे यांचे पाठबळामुळेच आमचे कार्य आम्ही अधिक यशस्वी करू शकलो. तसेच व्याख्यातावर्ग, कर्मचारी वृंद, विद्यार्थी व पालक यांचे सहकार्य तथा मुद्रक, सजावट व मांडणीकार श्री गुरूदेव प्रिन्टर्स, अमरावती यांचे अथक परिश्रम यामुळेच 'जिजाऊची लेक' २०२१-२२ चा सतरावा अंक सुंदर साकारला गेला आहे.

व्यक्तिशः सर्वांना अभिवादन करून अंक आपल्या सुपुर्द करीत आहो, धन्यवाद !

डॉ. आश्रू पुंजाजी जाधव
प्राचार्य
जिजामाता कला महाविद्यालय, दारव्हा

टिप : या अंकातील लेख, ललितबंध, काव्य संग्रहणाशी प्रकाशक व संपादन समिती सहमत असेलच असे नाही.

अंतरंग

१)	जय जिजाऊ	१
२)	घोषवाक्य	२
३)	सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं ?	३
४)	चारोळी	४
५)	कोरोना	४
६)	चारोळी	४
७)	सरणावरचा माणूस	५
८)	शेतकरी आत्महत्येची गाथा	६
९)	माये माय बाप	७
१०)	सत्य कायम टोचतं	८
११)	सुविचार	८
१२)	तो आत्महत्येवर मात करी	९
१३)	बैलगाडी	९
१४)	शिवाजी राजे	१०
१५)	बाबा	१०
१६)	नातं लेकीचं जसा खेळ भातुकलीचा	११
१७)	जगात भारी १५ फेब्रुवारी	१२
१८)	माझे बाबा	१२
१९)	आयुष्याची परीक्षा	१३
२०)	माझे बाबा	१३
२१)	आई वडील	१३
२२)	पावसाचे पाणी	१४
२३)	माझे गाव	१४
२४)	नातं तुझं नि माझं	१५
२५)	सुविचार	१५
२६)	सांगू का आई	१६
२७)	आई बाबा	१६
२८)	शिवबा	१७
२९)	संस्कृती	१७
३०)	सुविचार	१७
३१)	धन्य ती जिजाऊ माता	१८
३२)	गुरू सेवालाल महाराजेर बोल	१८
३३)	माँ	१८
३४)	सोच	१९
३५)	परिवार	१९
३६)	Thank You	१९
३७)	सुविचार	१९
३८)	एक नाते मैत्रिचे	२०
३९)	चारोळी	२०
४०)	वाट पाहत आहे	२१
४१)	अंगण तूझे पाहीन मी	२१
४२)	चंचल मन	२२
४३)	काय चिरकाल टिकते	२२

जय जिजाऊ

''गाजविला प्रताप असा
झुकविली जुलुमशाही
धन्य तु जिजाऊ
त्या शिवबांची आई'' ।।
''स्वराज्याचा जिने घडविला
विधाता, धन्य ती स्वराज्य
जननी जिजामाता'' ।।
।। जय जिजाऊ।।
मुजरा माझा त्या माँ जिजाऊला
घडविला तिने त्या शूर शिवबाला ।।
साक्षात होती ती आई भवानी
जन्म घेतला तिच्या पोटी शिवाजी ।।
मराठी मातीत ज्याने केला गनिमी कावा
तो एकच होता माझ्या जिजाऊचा छावा ।।

कु.स्वाती राजेश गणोरकर
बी.ए.भाग १

घोषवाक्य

- समाजाचा जो आहे रक्षक आहे तो आहे खरा शिक्षक.
- बालमनाला देतो आकार शिक्षक राष्ट्राचा शिल्पकार.
- शिक्षक आरंभ ज्ञानाचा विधाता भावी जीवनाचा.
- गुरू माझी आई गुरू माझे बाबा याहुनी महान आणखी कोण सांगा.
- ज्ञानाचा सागर गुरू शिक्षणाचा नागर गुरू.
- ज्ञानाचा कष्टदाता गुरू प्रत्येकाचा भाग्यविधाता गुरू.
- ज्ञानसुगंध पसरवतो गुरू ज्ञानामृत पाजतो गुरू.
- शिक्षकांचा करा सन्मान जिवनात मिळेल मान.
- शिक्षक आपले गुरू सदैव त्यांना स्मरू.
- माझे ध्येय, माझे स्वप्न माझे प्रेरक, माझे शिक्षक. जीवनामृत पाजतो गुरू
- ज्ञान हाच यशस्वी जीवनाचा पाया आहे.
- पुस्तक वाचा ज्ञान वेचा.
- होशील खरा सज्ञान शाळेमध्ये जावून जर घेशील ज्ञान.
- वाचन म्हणजे प्रगतीचे लक्षण.
- पुस्तकामध्ये असते बुध्दी, पुस्तके वाचुन होईल ज्ञानामध्ये वृध्दी.
- भरपुर मार्क्सने होशील पास तर नीटनेटका करशील अभ्यास.

कु.स्वाती राजेश गणोरकर
बी.ए.भाग १

सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं ?

कु. रेखा शंकर कोरटकर
बी.ए. भाग ३

सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं.
बिना बुडाचं खेळणे बनवलं
दिल अमुल्य सौंदर्य पण कावळ्याची मात्र शिकार बनवलं
सांग ना देवा मला मुलगी का बनवलं
सुवासिनीचा मान दिला सासरचा वान दिला
स्वाभिमानच तेवढ खेळणं बनवलं
सांगन देवा मला मुलगी का बनवलं
सगळ्याची आवड मी, सगळ्याची सवड मी
माझ्या स्वप्नांना मात्र दार बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं.
मातृत्वाचं वरदान दिलं संसाराचे धनवान दिलं.
पण तरीही ताटाखालच बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं
वासल्याची छाया दिली प्रेमाची माया दिली
अभिमानाची मात्र पायातली चाळ बनविलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवल
लक्ष्मी स्थान दिल, घर सांभाळ्याचं ज्ञान दिलं
पण जगण्यासाठी काटेरी रान बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं
कुणाचं तरी स्वप्न बनवलं
अमुल्यअशं रत्न बनवलं
माणसाची ढाल बनवलं
माझ्या अस्तित्वाला शून्य मोल बनवलं
सांग न देवा मला मुलगी का बनवलं ।।

चारोळी

सुंदर चरीत्र आणि
कर्तृत्व कुणाकडूणच
उसने मिळत नाही हे फक्त
स्व:ताच निर्माण कराव लागत.
संयम आणि माफ करण्याची ताकद
मनुष्यामधे
असली कि तो यशस्वी ठरतो.
पण परमेश्वराला हे कधीच सांगु नका
कि तुमच्या अडचणी मोठ्या आहेत.
तर अडचणींना हे सांगा कि
तुमचा परमेश्वर किती मोठा आहे.....

कु. पायल मोहनराव पावडे
बी.ए. भाग ३

चारोळी

जुने मित्र सोन्यासारखे असतात
तर नविन मित्र हिऱ्यासारखे असतात.
पण सोन्याला विसरू नका कारण
हिऱ्याला अंगठीत ठेवण्यासाठी अंगठीची
गरज असते.

कु. पायल मोहनराव पावडे
बी.ए. भाग ३

कोरोना

काय हा कोरोना
कर केल्या जाईना
काम हा काई करू देईना
घराबाहेर काई जाऊ देईना
शाळा कॉलेज तुने बंद केलेना
मुलांना तु घरात ठेवलेना
शाळेत जाणे बंद झालेना
तरीही तुला काही चालेना
कंटाळलो तुला सगळे ना
आतातरी घराबाहेर जाऊ देना
तोंडाला मास्क लावुन थकलोना
मोकळा श्वास आता घेऊ देना
काय करावं काही समजेना
घरात आम्ही बसलोना
कीती घ्यायची काळजीना
तुला आता हरलोना
दुर कुठेतरी तु जाना
वापस नको तु येऊना
दु:खी नको तु कोनाला करुना
आनंदी आम्हाला तु होऊ देना,

राणी देविदास घोडे
बी.ए.भाग ***

सरणावरचा माणूस

एका मेलेल्या माणसाने किती छान म्हंटलय.....
सजवत होते मला, मी शांत निजलो होतो,
बहुतेक अश्रुंच्या धारांनी मी चिंब भिजलो होतो.....
शेवटची आंघोळ ती होती गरम पाण्याची,
ज्याला त्याला घाई मला डोळे भरून पाहण्याची...
ज्यांच्या खांद्यावर माझं गेलं होतं बालपण,
शेवटी त्यांनीच मला उचलून घेतलं आजपण
जवळचे सगळे होते, होतं कुणीतरी परकं,
नेऊ नका, मोठ्याने म्हणत होते सारखं....
आज वेगळच काही तरी घडत होतं,
वैऱ्यांचेही प्रेम माझ्यावर पडत होतं....
तिथपर्यंत नेऊन सुध्दा माझ्यावर प्रेम लुटवत होते,
जोरजोरात रडून सगळे मला उठवत होते...
अजून चार लाकड द्यां म्हणजे त्यात भागेल,
माझ्याच कोणीतरी विचारलं अजून किती वेळ लागेल.....
सरणावर झोपून मी मौन पाळलं होतं,
जीव लावणाऱ्या माझ्यांनीच मला जाळलं होतं.....

कु. पल्लवी संतोष पुनसे
बी.ए.भाग ***

शेतकरी आत्महत्येची गाथा

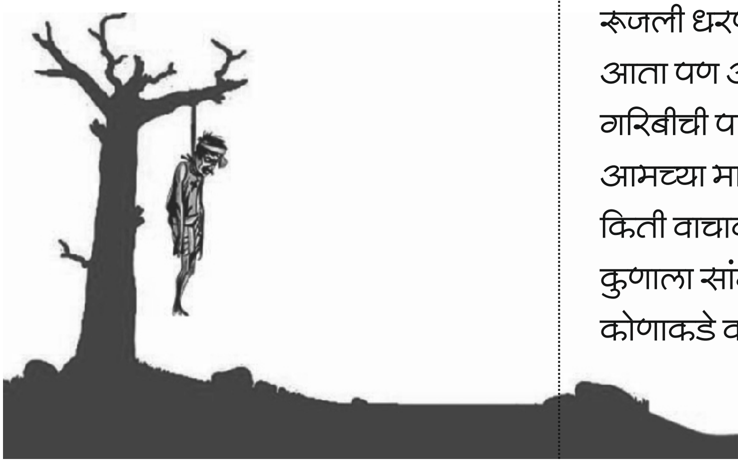

शेतकरी आत्महत्येची गाथा
अवघ्या महाराष्ट्राची शान
संपूर्ण भारताचा मान
डोळ्यात दुःख वारंवार
आता मन हालवले फार
सर्व जनता शेतकऱ्यांच्या
आत्महत्येनं हादरली
दुःखाचे माप सरता सरेना
पण हे सर्व पाहताना
माणुसकिच साथ देईना
जीवनाच्या कठीण प्रसंगाना
लढताना कुणी साथ देत नाही
शेतकऱ्यांचे हाल पाहून
सरकारला जाग येत नाही
गेले कूठे शेतकरी
पण आज शेतकऱ्यांना
किंमत नाही जरी
जगाला दावली वाढ कृषीराजानं
माणुसकी मारली माणसानं
रूजली धरणीमाय कृषीराजाला
आता पण आली नाही जाग देवाला
गरिबीची परिस्थिती दावली
आमच्या माथ्याला.
किती वाचावी या समस्येंची पोथी
कुणाला सांगु ही व्यथा
कोणाकडे वाचावी ही आत्महत्येची गाथा....

कु. पायल मोहनराव पावडे
बी.ए. भाग ३

माये
माय-बाप

नजरे नजरेचा अनोखा खेळ
कुणाला प्रेयसी तर कुणाला प्रियकर दिसतो....।
पण माये जवाबी वर होतात डोये तवा मले
अनवानी पायाने वावरात राबणारा माया बाप दिसतो...।
तुह्या माया माय बापा न लय सोसले कष्ट
आपण अडाणी रायलो पण पोरगं पोरगी शिकले पाहिजे
म्हणे मनून तुले मले शहरात धाडलं ह ोतं.....
माया बाप अडाणी होता
पण माया बापानं मले कॉलेजात घातलं,
कॉलेजला जाण्यापर्यंत चा प्रवास काय सांगू
त्या साठी माया माय नं तिचं मंगळसूत्र मोडलं होतं...
जेव्हा माय मायचे आठवते दिवस
मन येते भरून अन् डोये होते ओले ......
माय माई फाटलेली साडी छाकून नेसायची
पण या गरिबीत बी परिसारखं वाढवलं मले...।
संसाराचा गाढा चालवण्यासाठी
माय संग बाप बी रात दिवस कष्टपेलत होता...
अहो कर्माचं फळ नाही तर माया बाप माया ईच्छा
पूर्ण करण्यासाठी त्याच आयुष्य व्यर्थ घालत होता...
दिवस उगवल्या पासून तर रात होईपर्यंतचा
प्रत्येक क्षण माये माय बाप माया साठी जगत असते...
मनून असशील दगडात देव तर माफ करजो पण
मले माया काळ्या माय बापातच विठ्ठल रखुमाई दिसते...

सुवर्णा सुभाष राठोड
किन्ही वळगी

सत्य कायम टोचतं ...

नोकरी म्हणजे ८ तासाचा धंदा...
आणि धंदा म्हणजे २४ तासांची नोकरी...!!
"खरं, तर सगळे कागद सारखेच...
पण, त्याला अहंकार चिकटला,
की त्याचं सर्टिफीकेट होतं.
पैसा हा खतासारखा आहे . तो साचवला,
की कुजत जातो ... आणि गुंतवला, तर
वाढायला मदत करतो...!!
लहानपणी मुलांना कार आणि मुलिंना
बाहुली पाहीजे असते ...
आणि मोठेपणी
मुलिंना कार वाला नवरा...
आणि मुलांना बाहुली सारखी
मुलगी हवी असते....!!
लहाणपणी चिल्लर पैसे असले,
की आपण चॉकलेट खायचो...
पण, आता चिल्लरसाठी
चॉकलेट खावं लागतं.....!!
आईच्या पदरात झोपण्याचा आनंद
पुढची पिढी घेऊ शकत नाही....
कारण, जिन्स घातलेली आई
पदर देऊ शकत नाही
सत्य कायम टोचतं,
कारण, त्यामध्ये
पॉईट असतो...!!!

कु. सोनल उमेश निनावे
बी. ए. भाग ३

सुविचार

एवढ्या लवकर जगातली
कोणतीच गोष्टबदलत नाही...
जेवढ्या लवकर माणसाची
वृत्ती आणी दृष्टी बदलते....

कु. प्रियंका राठोड
बी. ए. भाग ३

नात्यांना मधुर आवाजाची आणि
सुंदर चेहऱ्याची गरज नसते,
गरज असते ती फक्त सुंदर मनाची
अटूट विश्वासाची.

कु. प्रांजली रामकृष्ण वानखडे
बी. ए. भाग ३

तो आत्महत्येवर मात करी

बाप माझा शेतकरी
तो आत्महत्येवर मात करी
म्हणते आत्महत्या करून काही मिळत नाही.
आपला परिवार कर्जात डुबलेला निघत नाही.
माझा बाप आहे जगाचा पोशिंदा
दुसरा करत नाही तो धंदा
बाप माझा खाते चटणी भाकरी
तो आत्महत्येवर मात करी
त्याला भेटत नाही कोणताही पगार
कर्ज माफ करत नाही सरकार
त्याच्या डोक्यावर आहे परिवाराचं वजं लय भारी
तो आत्महत्येवर मात करी
माय देते शेतात बापाला साथ
दोघं मिळून करतात दुःखावर मात
त्याच्या हाती आहे परिवाराची दोरी
तो आत्महत्येवर मात करी
बाप माझा शेतकरी
तो आत्महत्येवर मात करी...

कु. ऋतुजा छाया गजानन मोहतुरे
बी. ए. भाग १

बैलगाडी

नाही करत ती दुषित हवा,
आवडत नाही तिला वाहनांचा धुवा.
नेहमी असते ती फ्रेश,
पुढे जाऊन घेते मधातच ब्रेक.
नाही लागत तिला इंधन,
नसते बैलगाडीला कशाचे बंधन.

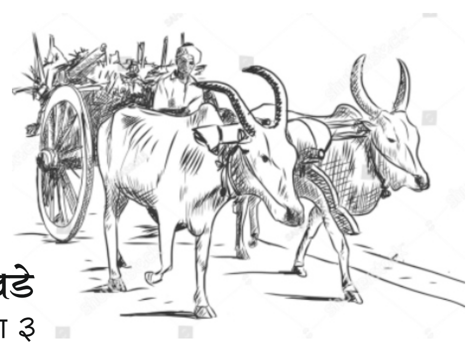

कु. प्रांजली रामकृष्ण वानखडे
बी. ए. भाग ३

शिवाजी राजे

विजेसारखी तलवार चालुन गेला
निधड्या छातीने हिंदुस्तान हालवून गेला.
मूठभर मावळ्यांना घेऊन
हजारो सैतांनाना नाहून गेला
स्वर्गात गेल्यावर देवांनी त्याला
झुकुन मुजरा केला.
असा एक
मर्द मराठा माझा शिवबा होऊन गेला...

कु. पायल मोहन पावडे
बी. ए. भाग ३

बाबा...

सगळे म्हणती आईची वेडी माया
तरि बाप असतो संपूर्ण कुटुंबाचा
पाया माया बाबाची असतात नारळ
खरे, राग आला जी वर आतुन
प्रेमाचे झरे कुटुंबासाठी बाबा राबतात
दिनरात देह झिजे त्याचा जळ ते
जशी दिव्याची वात ढाल बनुनी
बाप उभा राहिला दारात
हिम्मत ना कोणाची उगाच येण्या
घरात माया बाबांची असते कस्तुरी
परि दिसली नाही वजन जरी
जाणावी ती अंतरी येईल वृद्धपणी
जेव्हा बाबांसाठी व्हा
तुम्ही त्यांच्या आधाराची एक काठी

कु. धनश्री सुनिल चव्हाण
बी. ए. भाग ३

नातं लेकीचं....
जसा खेळ भातुकलीचा

भातुकलीचा खेळ आता संपत आलाय
माझी छकुली आता राजाराणी चा संसार मांडत आहे ....
काल पर्यंत बाबा बाबा करत घर भर हिंडणारी चिमणी
आज अचानक मोठी झाल्यासारखी वाटत आहे ....
तु परक्या घरी निघून गेली अन्
घरातला चिवचिवाट कायमचाच बंद झाला
तुझ्याशी भांडणारा तुझा दादा एकटाच रडतोय
आता कोण समजवणार तुझ्या भावाला..........
तायडी तायडी करत तुझ्या मागे मागे फिरणारी छोटी
आज एकटीच पडली....
कस गं लाडले भातुकलीचा खेळ संपवला
आणि रक्ताचं हे नाते एका क्षणात
परक्या व्यक्ती साठी मोडली..........
अगं तुझ्या आईची काय व्यथा सांगू तिची तर जीव की
प्राण आणि प्रत्येक श्वास ह ोती तू.......
तिच्या जगण्याची आस अन्
स्वर्गाच्या सुखाची आभास होती तू.....
तुझे नखरे पुरवता पुरवता आयुष्य गेले छकुले आज
काळ जावर दगड ठेवून रेशम गाठ दुसऱ्या सोबत बांधून दिली.....
अगं सगळे च रडून मोकळे होतात पण मी कुणापुढे मांडू
माझी कथा आज वीस वर्षे सांभाळ लेली माझी दिदी एका क्षणात पोरकी झाली......

सुवर्णा सुभाष राठोड
किन्ही (वळगी)

जगात भारी १५ फेब्रुवारी

माझे बाबा

आपल्या जीवनात
आईप्रमाणेच बाबांचे ही महत्त्व खूप आहे
ते कडक, शिस्तप्रिय असले तरी
मनाने प्रेमळ असतात.
ते आपल्या कुटुंबाचा आधार असतात.
कोणतेही संकट आले तरी
आपल्या पाठीमागे ते
खंबीरपणे उभे असतात.

कु. पायल रामराव जाधव
बी. ए. भाग ३

घरमनी याडीचा लेक तो.
बंजारा चा देव होता.
झुकला नाही कोणासमोर
निजामांचा तो बाप होता.
झुक नही सकता में
सेवालाल महाराज का अखंड भाग हू ।।
जल दे जो दुश्मन की
रूह तक में वही बंजारा की
औलाद हूँ जय सेवालाल.
सेवालाल महाराज
एक तोंडेर एक नायक
वो तांडेर वू नायक
ऐ तांडेर एक नायक
वो तांडेर वू नायक
पण सारेती मोठो
एकच नायक
सेवालाल नायक
सेवालाल महाराज
मनेम सेवालाल
दिलेंम सेवालाल
आंखीय सेवालाल
जगेम सेवालाल
केरी तू निंदा मत कर
केरी तू ईर्षा मत कर
अच्छे वाटेप चाल तू
ध्येय तू हासील तू कर.

कु. पल्लवी किशोर राठोड
बी. ए. भाग ३

आयुष्याची परिक्षा...

माणूस एकदाच
शाळेतल्या परिक्षेत पास होवू शकतो
पण आयुष्याच्या परिक्षेत काय होतील कशी
पास करणार ?
ज्या परिक्षेत नेमके प्रश्न कोणते विचारले
जातील याचीच पूर्वकल्पना नसते
तर कोणती उत्तरे वाचून ही अवघड परिक्षा
पार करणार...
आयुष्याची परिक्षा फार अवघड असते
ज्या परिक्षेत आपल्या खडतर प्रवासाच्या
प्रश्नाच्या उत्तराची गुरुकिल्ली ही आपल्यालाच
बनवावी लागते....
आयुष्य ही फार अवघड शाळा आहे
आपण कोणत्या वर्गात आहोत हे
आपल्यालाच ठाऊक नसते
पुढची परिक्षा कोणती याची कल्पना नसते
आणि कॉपी करता येत नाही
कारण प्रत्येकाची प्रश्नपत्रिका
वेगवेगळी असते....

कु. अर्चना सुरेश चव्हाण
बी. ए. भाग ३

माझे बाबा

''माझे बाबाचे नाव किशोर आहे.
माझे बाबा एक सर्वसामान्य शेतकरी आहेत.
माझे बाबा दिवस-रात्र खूप कष्ट करतात.
मला कधी-कधी वाटते की माझ्या बाबांना
शेतीच्या कामाला कधी सूट्टी का मिळत नाही.
माझ्या बाबांची एकच इच्छा आहे .
की मी खूप शिकावे.
नोकरीला लागावे मी
स्वत:च्या पायावर उभी रहावे
आणि मी हे माझ्या बाबांचे स्वप्न पूर्ण करणार
व त्यांना आनंदी व सूखी ठेवणार.''

कु. पल्लवी किशोर राठोड
बी. ए. भाग ३

आई वडील

नात्याची दोरी नाजूक असते
डोळ्यातील भाव ही
हृदयाची भाषा असते.
जेव्हा जेव्हा विचारतो
भक्ती व प्रेमाचा अर्थ
तेव्हा एक बोट आईकडे
तर दूसरे बोट वडीलाकडे असते......

कु. अंकिता मोतीराम काळे
बी. ए. भाग ३

पावसाचे पाणी ...

पाऊस येतो
मातीला सुगंध सुटतो
जमीन तो ओली करतो
गारवा नेहमी पसरवत राहतो.
अश्रु तो शेतकऱ्यांचे पुसतो.
सर्वांना आनंदी करतो
सुखाचा सागर देतो.
पाणी देतो वारा देतो.
पावसाची साथ देतो.
शेतकऱ्यांच्या हातात हात देतो.
सोनेरी पहाट सुखाची देतो.
न डगमगता गरजत राहतो.
रिमझिम अवाज करतो.
थंडावा तो पसरवतो.
झाडे सर्व फुलवतो.

कु. धनश्री सुनिल चव्हाण
बी. ए. भाग ३

माझे गाव

हे गाव आहे माझं
गावात चालते पंचायती राजं
गावात आहे हिरवागार निसर्ग
त्याला पाहुन मन होते दंग
मनाला वाटत व्हावं फुलपाखरू
गावात हिंडावं उडावं भिरुभिरु
पंचायत आहे गावात
भांडण झाल तर जातात पंचायतीत धावत
गावात आहे हिरवंगार रान
मेल तिथं निघत नाही तिथुन मन

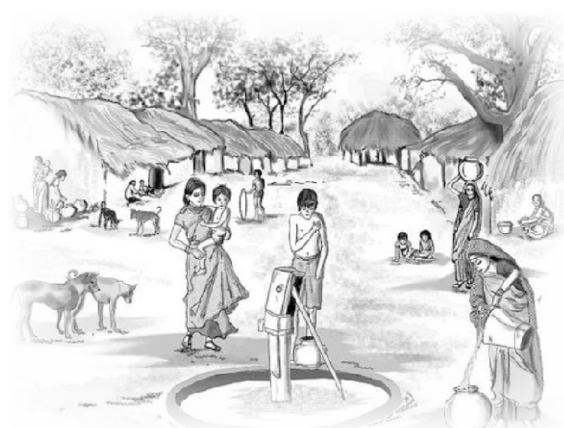

कु. ऋतुजा छाया गजानन मोहतुरे
बी. ए. भाग १

नातं तुझं नि माझं...

विश्वासाच नात हे
प्रेम वेलीवरती फुलाव...
हे वा वाटावा साऱ्यांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव.....
ध्रुव ताऱ्यांपर नातं हे
आकाशी झळ कावं......
हे वा वाटावा त्या चांदण्याना
नातं अस तुझ नि माझ असाव........
समुद्रापरि सखोल नातं हे
अजूनी खोल ह ोत जाव......
हे वा वाटावा त्या शिंपल्यातील मोत्यांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव.....
मोगऱ्याचा कळ ीपरी नाजूक नातं हे
ह्या नात्यामधून सुगंध दरवळ ाव.........
हे वा वाटावा ईतर फुलांना
नातं अस तुझ नि माझ असाव......
फुलपाखरापरि नातं हे
बेधुनंद ह ोऊन मनसोक्त बागडाव........
हे वा वाटावा त्या निसर्गाला
नात अस तुझ नि माझ असाव.....

सुवर्णा सुभाष राठोड
किन्ही वळगी

सुविचार

हार उसकी होती है जो
शिकायत हर बार करता है
जीत जाता है वो जो कोशिश बार बार
करता है ...

कु. पायल रामराव जाधव
बी. ए. भाग ३

सांगू का आई...

सांगु का आई...
माझा घसा का बसला?
स्वप्नात किनई मी
बर्फ खुप खाल्ला
बर्फाच्या डोंगरावर
केली झिम्मड मस्ती
आईस्क्रिम आईस्क्रिम
धम्माल नुसती
सांगु का आई...
खरी गोष्ट तुला?
मी नाही केला.
हा बिछाना ओला
तुझ्यासाठी बर्फ- गोळा
खिशात होता ठेवला
मला वाटतें तोच
इथे वितळून गेला ...

कु. कल्पना शेखर पिसे
बी. ए. भाग २

आई बाबा

माझे सर्वस्व आहात तुम्ही
अस्तित्व माझे आहे तुमच्यामुळे
आयुष्य नावाच्या पुस्तकातील
सोनेरी अध्याय आहात तुम्ही
सर्व सुखाचा झरा तुम्हापासून
नवचैतन्य, नव उमेदीचा उगम तुम्हापासून
अस्तित्व दिसने देवाचे तुमच्यामध्ये
फक्त असावे तुम्हीसोबत बाकी काही नको आयुष्यात...

कु. धनश्री सुनिल चव्हाण
बी.ए.भाग ३

शिवबा ...

शिवबा आहे तितकेच प्रिय
जितकी कि जिजामाता
जिजामात घडली नसती
तर घडले नसते शिवबा
माझ्या मातेला विसरून चालणार नाही
तिने सुद्धा दिली होती
स्वराज्य घडवण्याची ग्वाही
जिजामाता आमची आई
शिवबा आहे भ्राता
शिवबा आहे तितकेच प्रिय
जितकी की जिजामाता...

कु. ऋतुजा छाया गजानन मोहतुरे
बी. ए. भाग १

संस्कृती...

शोधावया भाकरीला निघाली
ती भूक आहे .....।।
जन्मताच गरीबी येते
ही कुणाची चूक आहे ....।।
भूक लागली की खाणे
ही प्रकृती आहे ....।।
भूक नसतांना खाणे ही विकृती आहे ....।।
घासातील घास
दुसऱ्याला देणे ही
मराठी माणसाची
संस्कृती आहे ।।

कु पल्लवी संतोष पुनसे
बी. ए. भाग ३

सुविचार

रात नाही ख्याब बदलते है।
मंजीक नही कारवा बदलता है।
जस्बा रखो जितने का,
क्योंक किस्तम बदले या ना बदले पर
वक्त जरूर बदलता है।

कु. प्रांजली रामकृष्ण वानखडे
बी.ए. भाग ३

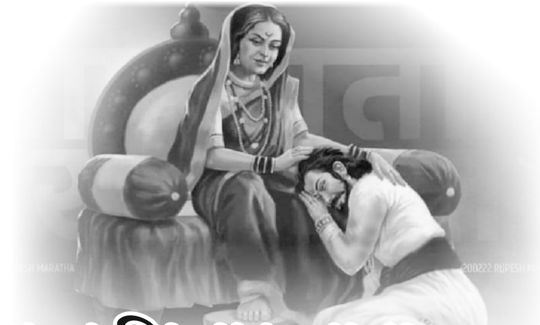

धन्य जिजाऊ माता...

सांभाळीले तिने सर्वांना प्रेमाने
घडले स्वराज्य तिच्याच आशीर्वादाने ।।
तिच्या मायेच्या छायेत नव्हता जाती धर्म
सर्व धर्म समभाव हे एकच तीचे कर्म ।।
तिच्याच राज्यात होती सुखी सारी प्रजा
धन्य धन्य जिजाऊ माता
धन्य धन्य शिवाजी राजा ।।
''अशी असावी माता
जिचा पाटावा अभिमान
पुत्र घडविला ऐसा
जो राष्ट्राची शान''....

कु. ऋतुजा छाया गजानन मोहतुरे
बी. ए. भाग १

गुरू सेवालाल महाराजेर बोल

जे गोर गरीबेन
दोडन खाय वोर
साथ पिंडी नरकेम जाय ।।
करिये चोरी खाये कोरी घरे मुंडीयांग
एकच मोरी हिंडीये डोरी-डोरी रे राम
स्पीया कटोरो पाणी बक जाय ।।
सोनेर मोल सिंग वक जाय ।।
पाने आड पान बचायीव
छाती करेवाळेन साथी खिं
कोई केती मोठे छेनी
कोई केती नानकिया छेनी ।।
गोरूर गोरवट राज लायीव ।।
गोरून केसुला संग मोराखीव ।।
मुओ मरदा सरजित करिव
चणारे झाडे हेट हाट भर जाय ।।
मयिन बेटा भार व्हे जाय ।।

कु. पल्लवी किशोर राठोड
बी. ए. भाग ३

माँ

''खुदा का दुसरा रूप है माँ,
ममता की गहरी झील है माँ।
वो घर किसी जन्नत से कम नहीं,
जिस घर में खुदा की तरह पूजी जाती हैं
''माँ''

कु. पायल रामराव जाधव
बी. ए. भाग ३

सोच

मंदीर में दाना चुंगकर चिड़िया
मस्जिद में पानी पीती है
मै सुना काई है राधा की चुनरी
कोई सलमा बेगम सीती है
एक रफी था महफिल में
रघुपती राघव गाता था
एक था मुंसी प्रेमचंद
जो बच्चो को ईदगाह सुनाता था

कु. प्रांजली रामकृष्ण वानखडे
बी. ए. भाग ३

Thank You Teacher

The best lessons are not learned
From a book but From the heards of truly great teachers Like you.
I' m so grateful For
the important college and life
lessons you taught me.
Thank you for
Caring about my Future.

Ku. Pallavi Santosh Punse
B. A. sem (6) VI

परिवार

परिवार से बड़ा कोई धन नही,
पिता से बड़ा कोई सलाह कार नही,
माँ की छांव से बड़ी कोई दुनिया नही,
भाई से अच्छा कोई भागीदार नही,
बह न से बड़ा कोई शुभचिंतक नही,
इसीलिए ''परिवार के बिना जीवन नही...

वैष्णवी नितीन जाधव
बी. ए. भाग ३

Life

Life is a small gift
between birth and death
so in gap be
Happy and enjoy moment

Rekha S. Kortkar
B. A. III

सुविचार

दिव्याने दिवा लावत गेलं की
दिव्याची एक दिपमाळ तयार होते
फुलाला फुल जोडत गेलं की
फुलाला एक फुलहार तयार होतो
आणि माणसाला माणूस
जोडत गेलं की
माणुसकीचं सुंदर नातं तयार होतं

कु. प्रियंका राठोड
बी. ए. भाग ३

एक नाते मैत्रीचे ...

एक नाते मैत्रीचे
आपल्या आयुष्याला कमी सुखद कलाटणी
तर कधी वेडेवाकडे वळण देणारे ।
एक मैत्रीचे सुख-दुःखात साथ देणारे
तर कधी अर्ध्या वाटेवर सोडणारे ।
एक नाते मैत्रीचे
चुकलेल्याला योग्य मार्ग दाखवणारे
तर कधी चुकीच्या रस्त्यावर
चालत यायला सांगणारे
एक नाते मैत्रीचे
सूर्यासारखे तेजस्वी प्रकाश देणारे
कधी अंधारात सोडून जाणारे
म्हणूनच मैत्री करावी
सुख-दुःखात साथ देणाऱ्याशी
योग्य मार्ग दाखवणाऱ्याशी
म्हणून मैत्रीचे नाते असावे
फुलकाट्यांच्या जोडीसारखे
नेहमीच कष्टात सुखी राहणारे ...

कु. नेहा चौके
बी.ए. भाग - ३

चारोळी

जो आला जन्माला
जाईल सामारो मृत्यूला
हा नियमच नियतीचा
मातीचे धन मिळे मातीला...

कु. पायल रामराव जाधव
बी. ए. भाग ३

अपयशाच्या दुःखात
रडत बसायचं नसतं ...
तर जिकण्याच्या उमेदीत
पुन्हा लढायचं असतं ...

कु. पायल रामराव जाधव
बी. ए. भाग ३

वाट पाहत आहे ...

ऐकलं आजकाल तू
उदास उदास असतोस
खरं खरं सांग तू
कोणत्या जगात जगतोस
चेहऱ्यावरील गोड हसू
कूठे पळून गेलं
शांत मनाने विचार कर
कोणी चोरून नेलं

स्वभावही म्हणे थोडा
चिडचिडा झालाय
मन म्हणतं तुझ्याशिवाय
किती कंटाळा आलाय
मन तुझं आता
नाही कशात रमत
कोणीतरी चिडल्याशिवाय
नाही तुला गमत
का दूर झाला तो
प्रेमळ प्रेमळ जीवलग
कूठे तरी चूक झाली
जरा आठवून बघ
चाकोरीतील जीवन
आतातरी सोडून दे
इवल्याशा
पंखात बळ भरून
मुक्त आकाशी झेप हो
जीवलग तुझा आहे
मुक्त उडत आहे
आतुर नजरेने तुझी वाट पाहत आहे...

योगिता सुभाष जाधव
बी.ए. भाग - ३

अंगण तुझे पाहीन मी...

कंठ दाटला...
नयन भरले आसवांनी
कळी बोले फुलाशी
का झाली पोरकी अशा
पाहुनी तरी हो एकदा
वाटेल गोडी माझी सदा
नको मज कप रोटी
शिकूनी उभी होईन मोठी

वंश दिवा कशा पायी
संकटात उभी तुज ठायी
करू नको मग तू दसवार
कर मजवर एक उपकार
कळी फुलू दे अंकूर येता
बहर येवू दे फुलूनी आता

या बागेची तू हो माळी
राहील माया तुझी आंधळी
मनी लागे ही जरी कहाणी
करू नको तू मनमानी
खेळू दे मला ग तुझे अंगणी
पाहू दे जग हे मला अनवाणी

कु. आरती जयसिंगपुरे
बी.ए. भाग - ३

चंचल मन ...

चेहऱ्यात काय दिसतंय,
मन मोकळं करून दाखव,
हसणं असतं गालातल्या गालात,
ओठातले बोल बोलून दाखव
दिसत असलं तसं तरी,
अस्तित्व मात्र शोधून दाखव,
मुर्ती शोधून चालणार नाही
किर्ती कर्माने घडवून दाखव,
प्रेम कुणीही करत फुलांवर,
काट्यांना गोंजारून दाखवे,
कल्पना मोठी करून चालणार नाही,
थोडासा अनुभव घेऊन दाखव
दिसण्यासारखं खूप
काही आहे
लपलेले गूण मात्र
शोधून दाखव,
इतिहास घडलेला
कुणीही सांगतं,
वर्तमानात मात्र जगून दाखव
विचार केला असेल भविष्याचा
सुरूवात आता तू करून दाखव
मनाचं मन पाखरू शोधत आहे
मनाला स्थिर करून दाखव ...

कु. अर्चना सुरेश चव्हाण
बी.ए. भाग - ३

काय चिरकाल टिकते..?

स्वतःचे गुणविशेष सोडल्यास कोणतीच गोष्ट दिर्घकाळ टिकून रात नाही तुमच्या मते कोणती गोष्ट दिर्घकाळ टिकते मोठे शहर दिर्घकाळ टिकते असे तुम्हाला वाटेल की, गजबजलेले औद्योगिक राष्ट्र टिकते, की देशाने तयार केलेली राज्यघटना टिकते, की वाफेवर चालणारे उत्कृष्ट बांधणीचे जहाज टिकते, की ग्रॅनाईट आणि लोखंडाने बनवलेली उपहारगृहे टिकतात, की एखादी अभियांत्रिकी कलाकृती टिकेल आणि युद्धाची शस्त्रसामुग्री टिकते?
सोडून द्या या साऱ्या गोष्टी,
मुळातच त्या जतन करण्याइतक्या मुल्यवान नाहीत, त्या आपापली कामे करतात. नर्तक नृत्य करतात. संगीतकार त्यांच्यासाठी संगीत वाजवतात, खेळ चालू राहतो, सर्व आपापली भूमिका यथायोग्य बजावतात.
एखाद्या विनाशक विद्रोकाच्या क्षणापर्यंत सर्व काही ठिक चाललेले असेते
महान शहर त्यालाच म्हणावे
जेथे महान (सहमृणी) स्त्री-पुरूष वास्तव्य करतात.
त्या शहरात काही जीवी झोपड्या
असल्या तरी सुद्धा
ते जगातील सर्वात महान शहर असते.

सुवर्णा सुभाष राठोड
किन्ही वळगी

आमचे प्रेरणास्थान

मा. आमदार श्री. माणिकरावजी ठाकरे

संस्थापक अध्यक्ष, नवसंजीवन शिक्षण प्रसारक मंडळ, दारव्हा
माजी गृह तथा उर्जा राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य
विद्यमान सदस्य विधान परिषद महाराष्ट्र राज्य

राष्ट्रीय मतदार नोंदणी कार्यक्रमाची जागृती करतांना
प्राचार्य डॉ. ए.पी. जाधव व मा.श्री. अरूण शेलार साहेब (तहसिलदार दारव्हा)